

MÚSICA

Les previsions discogràfiques de 2021 inclouen llançaments pendents de 2020

TECNOLOGIA

'Gambito de dama' fa pujar els usuaris i els tramposos als escacs en línia

GASTRONOMIA

El pa de motlle s'ha de consumir amb més cautela que el tradicional

EL

MAGAZÍN

Divendres, 8 de gener de 2021

MERCÈ IBARZ

"La literatura no és periodisme, de cap de les maneres"

LUCÍA BONED

ENTREVISTA

Mercè Ibarz (Saidí, 1954) és una d'aquelles autores que, sense grans escarafalls, ha bastit una obra literària prou sòlida perquè agunti el pas del temps. Literalment. Acaba de publicar 'Tríptic de la terra', un volum que recupera dos llibres que tenen més de vint anys, 'La terra retirada' i 'La palmera de blat'. I tanca el cicle amb un d'inèdit, Labor inacabada. "La labor, la feina, no s'acaba mai", diu.

**Text: Anna Sàez Mateu
Fotografia: Lucía Boned**

Va acabar la carrera el 1976 i aquell mateix any va entrar a treballar a la redacció d'un diari acabat de crear, l'*Avui*. És periodista, però també és escriptora. I li agrada de separar aquests dos mons que de vegades sembla que es toquen. De fet, Mercè Ibarz és difícil d'encasellar. Ha escrit sobre ETA, sobre Mercè Rodoreda, és una experta en Luis Buñuel, va estar al capdavant de l'edició del llibre que recull les proeses de Maria-Mercè Marçal, *Sota el signe del drac...* Ha guanyat en dos ocasions el premi de la Crítica Serra d'Or, però el que li va obrir les portes de la literatura va ser, tal vegada, el premi Humbert Torres que va guanyar a Lleida el 1994 per *La terra retirada*. Ara, aquest llibre torna a estar d'actualitat perquè forma part del *Tríptic de la terra*.

Han passat més de 25 anys d'ençà que es van publicar *La terra retirada* i *La palmera de blat*, dos llibres independents que, a la vegada, es complementaven. Ara es reediten formant part de *Tríptic de la terra* (Anagrama), que es clou amb *Labor inacabada*. Tenia la sensació d'haver deixat la labor inacabada?

La terra retirada i *La palmera de blat* van units des de l'inici. Els vaig escriure seguits, i es van publicar entre 1993 i 1995. Formen una història en dues parts, i més d'un cop he pensat a reunir-los en un sol volum. Ara per fi ha estat possible. Al cap de tants anys, necessitava una tercera part, gairebé com a meditació sobre el que escric i com ho escric. I així ha nascut el *Tríptic de la terra*, que és el denominador comú d'aquest treball de gairebé trenta anys. El títol de *Labor inacabada* es pot interpretar com dius, com una feina que calia continuar. Però, en realitat sempre és així: la labor,

MERCÈ IBARZ

“L’agricultor, avui, és gairebé un foraster de l’ofici que va aprendre de petit”

novel·la és, paradoxalment, la manera d’apropar-se més a la realitat i a *Labor inacabada* ja és una autora experimentada que fluctua pels diferents gèneres literaris sense sentir-se condicionada. Cada història demana una manera de ser explicada?

La terra retirada és una crònica, té molt de periodisme, conto allò que he vist i he conegut, i està escrit en primera persona, perquè hi era. No és confessional però sí força íntim en força pàgines. Hi ha també combinació de gèneres literaris: crònica i reportatge, prosa poètica, observació participant, viatges i passejades. No és estrany que la ficció, aquí *La palmera de blat*, pugui apropiarse a la realitat, com dius, és propi de la ficció. Per això existeix la novel·la, per això en llegim. Val a dir que per a molts lectors *La terra retirada* és una novel·la, m’ho han dit així molts cops. Crec que volen dir que l’han llegit com alguna cosa més que periodisme. I sí, a *Labor inacabada*, continuo en la combinació de maneres de contar que va i resulta que, al cap dels anys d’escriure uns quants llibres, permet veure que això ja va començar amb *La terra retirada*, fer servir tot el que ajuda a transmetre el que tinc a prop. “Mirar i contar de prop”, vaig escriure a *La terra retirada* fa gairebé trenta anys, i això he anat fent.

Tot comença a Lleida, amb el Premi Humbert Torres. Què va significar?

Començar, començar, va ser a Fraga, amb la publicació als Quaderns de la Glera de l’Institut d’Estudis del Baix Cinca. Aquell mateix any, Andreu Loncà el va presentar al premi Humbert Torres de l’Institut d’Estudis Ilerdencs. El va guanyar. No en sabia de re, fins que no em van comunicar el veredict, no coneixia l’Andreu de re. El premi no estava dotat amb diners a l’autor sinó a l’editorial, per fer-ne més exemplars. L’edició fragatina no ho contemplava i vaig dur el llibre a Barcelona, a Quaderns Crema. Jaume Vallcorba el va acollir de seguida, tot i saber que ja se n’havien venut prop d’un miler

però li recorda al seu torn que anar-se’n de la terra no vol dir sempre saber més del món i de la vida. El *Tríptic de la terra* va, també, a més de les transformacions agrícoles que deia, de les dificultats d’encaixar, al poble i a la ciutat. Al poble, perquè hi vas i en vens o perquè t’hi quedes quan tot està canviant de pressa de pressa. A la ciutat, perquè hi arribes i has de passar bastants ritus de pas per ser acceptat. Va sobre la condició de foraster, en molts moments. Condició forastera que avui és també la de l’agricultor, gairebé un foraster de l’ofici que va aprendre de petit. Els agricultors de la meua generació, els que han pogut modernitzar el camp, ja no han pogut transmetre el mateix als fills que el que pares i padrins els van ensenyar, si és que els fills hi han continuat.

Sent que pertany a la primera generació que deixa el poble i canvia el guió que la vida li tenia escrit? Té la sensació d’haver viscut entre dos mons? El passat, proper en el temps, però remot, de tenir animals a casa, viure de la terra, treballar tota la família en petites feixes...

No soc en absolut la primera! Uns anys abans força gent de Saidí va emigrar per buscar-se la vida en un altre lloc, a Barcelona o per França, deixant una agricultura que les seves famílies no es podien permetre. La maquinització del camp i el pas del cereal a la fruita, que és el que conto en aquest llibre, van demanar un finançament que molts pagesos no podien assumir. La meua emigració és dolça: me’n vaig per estudiar. És ben diferent. Sí, la desaparició dels animals a les cases és potser el canvi més gros en la vida que vaig tenir de criatura i adolescent: durant 14 anys vaig viure amb mules, *tocinos*, gats, gallines i conills. Quan van arribar els tractors i totes les màquines, a casa van quedar gallines i conills un temps, poquet. Els gats van desaparèixer amb la padrina, que en tenia sempre.

Ha fluctuat entre el periodisme i la literatura. De fet, en molts dels seus llibres parteix de la història, de la realitat, si se’n pot dir així. Vine com

“El ‘Tríptic de la terra’ va, també, a més de les transformacions agrícoles, de les dificultats d’encaixar, al poble i a la ciutat”

“El que importa en el periodisme no és l’opinió sinó la informació. Informació, informació i informació. Avui en tenim poca de fiable”

la feina, no s’acaba mai, en qualsevol ofici. En l’ofici d’escriure, tampoc. Acabem nosaltres, no pas la feina!

El títol rebla el clau: la terra és el cordó umbilical que manté lligats els tres llibres. Una terra que no és (només) paisatge o pagesia. La terra és en l’essència dels protagonistes. Ells formen part de la terra, de fet.

Sí, són tres llibres sobre els canvis i transformacions de la terra i en la vida pagesa, des que vaig deixar Saidí amb 14 anys per venir a Lleida a estudiar el Batxillerat superior, com es deia a l’època, el 1968, fins aquest any del confinament. *Labor inacabada* està enllestit durant el primer confinament. Mig segle de canvis en les formes de treball i de vida quotidiana en un poble d’agricultura activa.

Els tres llibres funcionen, gairebé, com una crònica de Saidí. Una microhistòria redactada amb un híbrid de gèneres. Es podria dir que a *La terra retirada* hi ha la periodista; a *La palmera de blat*, la

d’exemplars, els de la primera edició, esgotada llavors. El va republicar l’any següent i al cap de dos anys em va treure *La palmera de blat* i després dos llibres més, de contes, urbans en aquests dos casos. El premi Humbert Torres té per tot plegat un lloc al meu cor per sempre.

Fa molts anys que és a Barcelona i, literàriament, retorna a Saidí amb un cert respecte. “Deixar la terra no és una traïció”, li diu Irene a Dani... però és com si s’arrossegues un sentiment de culpa.

Hi ha llibres que s’escriuen per no oblidar, per constatar l’experiència, com *La terra retirada*, llibres que s’escriuen per descobrir més aquella experiència, com *La palmera de blat*, i llibres que són una conversa amb un mateix i amb el lector d’una manera encara més decidida, com *Labor inacabada*. Sentiment de culpa? No ho crec pas. En aquest diàleg que dius a la *Palmera*, Irene, que ja no viu al poble sinó que és una periodista que volta pel món, mira de dir a son cosí Dani que això és possible fer-ho sense ressentiments. Dani l’hi accepta,

estàs, per exemple, és una mirada enrere per tractar d’entendre la guerra. La literatura és una altra manera de fer periodisme?

En absolut, la literatura no és periodisme, de cap de les maneres. Puc acceptar una mica, i només una mica, que el periodisme és un gènere literari, tot i que a parer meu avui dir això és fugir d’estudi de la qüestió més greu: n’hi ha massa, de periodisme d’opinió i de columnes literàries. Dic que n’hi ha massa –i jo mateixa soc articulista de dos mitjans, *Vilaweb* i *El País*—per una raó: el que importa en el periodisme no és l’opinió sinó la informació. Informació, informació i informació. Avui en tenim ben poca de fiable. I la literatura no té res a veure amb la informació ni amb l’opinió, pot contenir totes dues coses però no és en essència ni una cosa ni l’altra. Em salto les regles dels gèneres narratius des de sempre i els faig servir tots en els meus llibres, periodisme inclòs. Però de cap manera la literatura és una forma del periodisme, ni parlar-ne! En els articles, faig periodisme.

OPINIÓ

Francisco Castro

DES DEL DRON

Com pitjor, millor

En la passada legislatura vam veure Rajoy oferint-nos un dels seus famosos galimaties quan va dir allò de “*cuando peor, mejor y cuanto peor, mejor, peor el suyo, beneficio político*” o alguna cosa així. He intentat en nits d'insomni memoritzar-ho com a alternativa a allò tan suat de les ovelles saltant, a veure si així agafava el son, i no solament no l'aprenia sinó que a més quedava encara més desvetllat imaginant que darrere d'aquest joc hàbil de paraules probablement s'hi amagava alguna mena de profecia secreta relacionada amb la vinguda dels extraterrestres, l'origen de la Covid-19 o el futur domini del món per part de Miguel Bosé, alternatives totes elles aterridores, que, és clar, em deixaven despert fins que l'alba, salvadora, m'obligava a sortir del llit.

En tot cas, avui us porto aquest embarbussament del meu país gallec (ell, de Pontevedra, la capital; jo, de Vigo, la ciutat obrera) perquè només de començar la vacunació (el diumenge passat) en el conjunt de l'Estat, han sortit com feres tots els cabrejats d'aquí i d'allà... perquè hi ha vacuna. Fins ara, les nostres autoritats sanitàries (mai com en aquesta pandèmia havíem entès el que significava “autoritat sanitària” perquè ho són, tenen autoritat, clar que sí) eren una colla de burros perquè no aconseguïen ni contenir la pandèmia, ni por-

tar una vacuna, ni fer un pla ni res en absolut. Només treure'ns la llibertat, ja ho sabeu. Com pitjor, millor per a totes aquestes hienes que, en temps delicats, es van dedicar a fer de la mort negoci electoral i del dolor i la por, estratègia política. Ara el mantra és: ho estan fent fatal. Qui?, ens podem preguntar, però si ja tenim la vacuna! Ells diuen: ho fan fatal, el pla de vacunació hauria de ser un altre, no han de començar per aquí. I la cirereta del pastís des de la vigília de diumenge: tot és propaganda. Tot.

El tema de la vacunació és idèntic al conflicte català i els presos polítics

Això: que com pitjor, millor.

El tema de la vacunació és idèntic al conflicte català i els presos polítics. I no m'estranya perquè són els mateixos els que hi ha darrere de tota aquesta estratègia irresponsable, indecent i perillosa de cabreig, de la violència als carrers, de l'agitació a les cases: una dreta d'escassa, escassíssima tradició democràtica molt poc acostumada a no mantenir el poder (el polític: l'econòmic sempre el mantenen). Els mateixos que en el fons no s'alegren que aparegui la vacuna són els

mateixos que no volen que l'afer polític català se solucioni d'una vegada. Per ells, que els presos polítics estiguin al carrer (seria un bé objectiu per a tots), que les coses se solucionin dialogant i no amb Piolín fent cops (seria un bé objectiu per a tots), que parlin les urnes i s'accepti el resultat, sigui quin sigui (seria un bé objectiu per a tots), són coses que no volen ni imaginar. Els provoca, com a mi, insomni. Perden la calma precisament perquè l'aconsegueixen prenent-la als altres, tensant la corda, a veure si es trenca. Prefereixen que tot estigui malament perquè, mira quina paradoxa, per ells llavors tot està bé. El problema més gran que tenim com a societat, en l'àmbit polític (o sanitari, per al que estem explicant són la mateixa cosa) no és que estiguem governats per ineptes (hi ha de tot: polítics dolentíssims i d'altres excel·lents, com en qualsevol altre lloc). El problema més gros és que si la política és l'art de prendre decisions per aconseguir el bé comú, per a tots aquests que ens cauen per la dreta, la política és l'art d'impedir per tots els mitjans que els problemes es resolguin perquè, mentre hi ha un problema, els va bé, puguen en intenció de vot, esgarrapen més poder i així recuperen el que ells entenen que és “l'ordre natural de les coses”. És a dir, que com pitjor, millor el seu, benefici polític. O el que sigui.

Eduard Roure

BADLANDS

Qui ens defensarà?

Em pregunto, ara a finals d'any en què urgeix el balanç, què n'hem tret de la suposada negociació de seda d'ERC amb el govern espanyol. Es podria entendre l'opció possibilista davant d'un estat amb tots els recursos per esclafar-nos quan li plagui, però fins i tot les vies possibilistes obtenen un mínim rèdit. I ens trobem, per contra, després d'una llarga i penosa travessa amb referèndum inútil, cops de porra i dirigents empresonats, que encara hem perdut les molles amb què anàvem fent la viu-viu fa vint anys, quan vivíem en el corralet pujolista.

Per això no els calia als republicans tants maldecaps i operacions de màrqueting: una confrontació directa amb l'Estat no ens hauria reportat tampoc res però almenys hauríem mantingut una certa integritat, filla natural de la coherència, que és l'únic combustible que et permet anar tirant fins a atènyer una nova oportunitat. És clar que Déu me'n guard de tornar a una era similar

a la Pujol, però entenguem-nos: molt negociar i pregonar la confrontació intel·ligent, l'estratègia a mitjà termini, i ens topem amb el fet que aquells malabaristes de Podem, socis del govern d'Espanya i els suposats garants del bon progressisme, a Catalunya passen olímpicament de demanar la llei d'amnistia per donar una sortida als presos polítics.

De tant negociar, quedem com a rucs. Què carai s'ha negociat? La nostra llengua minoritària, tan seriosament amenaçada, va viure raonablement blindada en l'àmbit de l'ensenyament fins fa quatre dies, gràcies a l'aval d'una llei pròpia, i ara ens topem amb un ambigu i relliscós redactat de la llei Celaá que, segons com s'entengui, habilita el Ministeri per imposar mesures lingüístiques, mentre el TSJC resol que un 25% de les classes a Catalunya s'han de fer en castellà. Si indiscutiblement anem a pitjor, de què serveix negociar tant? De vegades me'n faig creus del foc d'encenalls en què ha quedat aquella antiga èpica que va des-

embocar en l'1 d'octubre del 2017. Vam arribar a arriscar el físic per posar un paper en una urna, ens van desbaratar un govern legítim i ens vam sentir a dir colpistes i nazis. Per una paga tan migrada rebuda a canvi (què dic migrada, inexistent) no hi hauríem de tornar a posar el coll. Una altra possibilitat seria la manera de pensar com ens ho podríem fer per erigir a la fi uns líders que ens mereixin la confiança per a empreses difícils. Uns líders capaços. Encara no hem sabut descobrir si existeixen en alguna banda. Mentre esperem l'improbable adveniment, centrem-nos en les urgències i quedem a l'aguait del que pretenguin fer amb la nostra llengua, el tresor pel qual batallem des de fa segles. Un objectiu de defensa concret i reconeixible, un agafador que ens dignifica i pot donar sentit a la nostra noble tosuderia. Qui sap si aquesta actitud no esdevindria la primera pedra d'un nou intent polític, d'una il·lusió col·lectiva renovada.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Vergonya

Després d'un any tan singular i que mereixeria, sens dubte, ser enviat a la paperera de la història, sembla que el que acabem de començar ens depara emocions fortes. El dia de Reis hem vist allò que mai hauríem pensat de veure: un seriós intent de cop d'estat als Estats Units. Encara que la presa del Capitoli sembla feta per figurants d'una mala pel·lícula de zombis, posa en evidència el mal profund que han infligit a la societat americana Donald Trump i el trumpisme. S'ha posat en escac un sistema democràtic antic i aparentment sòlid i s'ha mostrat com la major potència econòmica i militar, el país de Silicon Valley, ha estat governat i dirigit pel major energumen que cap guionista podia imaginar. L'ultratge que han sentit una part important dels nord-americans en veure com les hordes es comportaven de manera antidemocràtica i gairebé animal, arrasant amb els símbols del país, és comparable a la intensa vergonya que hem sentit a tot el món. Perquè a tots ens incumbeix, vestigis n'hi ha i enlloc estem vacunats contra això. Quan qui liderava el món es veu posseït per un moviment clarament totalitari, abjecte, és com per posar-se a tremolar. Ho va preveure Thomas Mann als anys cinquanta: "El feixisme tornarà, i aleshores ho farà en nom de la llibertat". Les bases del que està passant als Estats Units són presents a bona part del món occidental. Amplis sectors socials que

s'han sentit exclosos de la marxa de la societat tant en el terreny econòmic com cultural; gent irritada, humiliada i ressentida que han escoltat els cants de sirena d'un nacionalpopulisme fet de mentides, manipulacions i demagògies. El caràcter simplificador i addictiu d'internet i les xarxes socials ha permès articular les pors i els odis dels actuals pàries de la Terra, mobilitzats i en peu de guerra en pro d'un líder –carismàtic a la seva manera–, però sobretot contra tot el que simbolitza l'*status quo* polític i social dels Estats Units, contra la correcció lingüística i cultural del progressisme i, en definitiva, contra tot allò que representa el Partit Demòcrata: els *outsiders* contra els *insiders*.

Amb el trumpisme i amb aquesta algarada final que tant s'assembla a les revoltes de les repúbliques bananeres, els Estats Units han perdut molt del prestigi que encara mantenien i bona part de la referència i lideratge que encara exercien al món. A dia d'avui, dominen rànquings i estadístiques, però ja no tenen autoritat moral ni encarnen el futur. No estem davant d'una anècdota, sinó davant de fets amb molta càrrega simbòlica i significativa. Una onada reaccionària, violenta i feixista que s'emporta un Partit Republicà que ha fet molt poc per aturar la dinàmica boja imposada per Donald Trump. Els totalitarismes europeus del període d'entreguerres el primer que van fer va

ser sotmetre uns partits de dretes molt pusil·lànimes en la defensa de la llibertat i la democràcia. Els sistemes democràtics se sustenten sobre institucions que han de ser compartides i acceptades, però sobretot, sobre un conjunt de normes no escrites que tenen a veure amb la tolerància, la convivència, el diàleg, el respecte a les lleis i l'acceptació de la pluralitat. El sistema no és compatible amb el tribalisme. Democràcia és constitució i participació electoral, però sobretot una actitud, un comportament, una cultura. Després de l'espectacle viscut als Estats Units els darrers quatre anys amb la culminació gairebé surrealista del dia de Reis i amb un president que es nega a acceptar la realitat, els fets i el final del seu mandat, el món podria aprendre on porta seguir dinàmiques boges i autodestructives. Instal·lar-se en mons imaginaris construïts amb la manipulació dels temors per part de líders messiànics que no tenen altre interès que donar sortida als seus deliris i perpetuar-se en un poder que no l'entenen per contribuir al bé comú sinó a fer un homenatge al seu narcisisme i a una visió del món egocèntrica. Però, sobretot, seria bo que entenguéssim que no podem avançar per camins d'un dubtós progrés tot oblidant i condemnant a la exclusió tanta gent als quals no els deixem gaire més sortida que seguir profetes equivocats i projectar la seva fe en deus falsos.

Llorenç Capdevila

DE REÜLL

També depèn de tu

A *El futur del català depèn de tu* (La Campana, 2020), Carme Junyent comparteix un missatge clar. La tesi es podria resumir en poques paraules: si no volem que el català desaparegui, cal que sigui una llengua de convivència i això ho hem d'aconseguir, inevitablement, els catalanoparlants, amb la complicitat i la solidaritat dels no catalanoparlants. He de confessar que el títol, d'entrada, predisposa al recel, perquè recorda una campanya institucional dels anys 80 que a molts ens semblava una manera d'esquivar un problema que tenien les institucions per treure's de sobre la responsabilitat de solucionar-lo. També va ser als anys 80 –concretament el 1989– que va aparèixer un article d'August Rafanell i Albert Rossich on vaticinaven una possible desaparició del català al cap de 50 anys. La tesi d'aquells dos professors de la Universitat de Girona va encendre alguns debats i molts van acusar-los d'apoca-

líptics. L'assaig de Carme Junyent, però, confirma que Rossich i Rafanell no anaven desencaminats i que, si bé d'aquí a vint anys el català no haurà desaparegut, sí que pot haver arribat a un punt de no retorn, amb una situació en què sigui irrecuperable. Cal tenir present que Junyent, que fa quaranta anys que estudia els processos que condueixen a l'extinció de llengües, és una autoritat en aquest camp, i sap (perquè hi ha centenars de llengües que han passat per aquesta mena de processos) que el català mostra símptomes clars (caiguda en el percentatge de parlants, reducció de la base territorial, disminució de l'ús entre els joves) que indiquen que, si no s'inverteixen algunes dinàmiques, té un futur molt negre. Així, aborda amb claredat el parany del bilingüisme social, que fa que sempre cedeixin els mateixos ("parlar la llengua de l'altre posa en inferioritat de condicions la pròpia"), trenca alguns tòpics com el del suposat

èxit de la immersió lingüística o les virtuts que algunes famílies atribueixen al fet de parlar en anglès als fills. Convina els catalanoparlants a no canviar de llengua davant d'algú que en parla una altra però entén el català, i arriba a la conclusió que "el futur del català depèn tant dels qui el parlen, i que no cedeixin, com dels qui no el tenen com a llengua, però que cal que s'hi solidaritzin". Que les llengües canviïn és un procés natural, que desapareguin, no. I quan s'extingeix una llengua no tan sols desapareix una manera de comunicar-se, sinó una forma de veure el món, i això empobreix tota la humanitat. Per això els catalanoparlants hauríem d'evitar que desaparegués la nostra manera de veure el món –i això només pot passar si fem servir la llengua–, i els parlants sensibles de llengües dominants, començant pel castellà, haurien de solidaritzar-s'hi. Esperança, tota. Optimisme, ara mateix, poc.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Dolors Altarriba

Llum al final del túnel

Tot i que porta per títol *Sol de sang*, el sol no té gaire importància en una història que transcorre en un poble al nord extrem de Noruega a tocar de l'oceà àrtic. No es pot esperar el sol en les històries de Jo Nesbø, autor de l'aclamada sèrie amb el detectiu Harry Hole de protagonista. I, en aquest cas, tampoc en Harry. Perquè com en l'anterior novel·la de l'autor noruec, *Sang a la neu*, les històries són independents i ja no cal seguir el fil del detectiu. En aquest cas, un fugitiu que es fa dir Ulf es vol amagar en un lloc remot d'un rei de la droga d'Oslo. Decideix anar a l'altiplà de Finnmark, un lloc molt solitari on viu encara un grup de gent que es dedica a la pesca i que tenen la seva pròpia fe i església. Un lloc on, amb el sol de mitjanit, no es fa mai fosc i d'aquí el sol del títol.

En aquest thriller, d'estil directe i sense guarniments, s'hi combinen no només la història del fugitiu que si fugir és perquè es va voler apropiat d'uns diners que necessitava per una causa noble –fins aquí res que no s'hagi escrit– sinó també la de la forma de viure d'unes persones acostumades

a estar aïllades i, d'alguna manera, a solucionar-se els conflictes a la seva manera i on les normes es trenquen o es compleixen en funció del sentit comú tot i la intransigència que poden desprendre. Nesbø sap com construir la història perquè, tot i el ritme pausat, la tensió creix i faci mantenir atent el lector.

De fet, ho ha aconseguit en les obres sobre Harry Hole molt més voluminoses en pàgines que aquesta, amb 232 pàgines que passen volant.

Acostumats a l'entorn urbà i a les històries d'assassinats comesos per altres i resolts per un detectiu peculiar, en aquesta novel·la, Nesbø, hi tracta temes com la derrota, el patiment i la salvació obrint-se a un final esperançador o si més no, d'un possible tornar a començar encara que hi mantingui la clàssica redempció a través de l'amor per un home que s'ha enfrontat als seus dimonis. Nesbø, que aquest any encara el seu 60è aniversari, no es va posar a escriure fins fa 15 anys després de dedicar part de la seva vida a la música com a component d'un grup de rock. Sobre Harry Hole té escrits i publicats dotze títols, a més de quatre novel·les independents; la darrera, *Sol de sang*.

SOL DE SANG

Autor: Jo Nesbø

Editorial: Proa

Traducció: Laura Segarra Vidal

Any d'edició: novembre, 2020

Nombre de pàgines: 232

Joan Cuscó i Clarasó

De la filosofia catalana

En el llibre que ara ens ocupa es recullen els treballs d'història de la filosofia catalana del professor Jordi Sales i, en fer-ho, mostra tres fets ben importants: en primer lloc, la importància de reconèixer aquells que ens han precedit; segon, el motiu pel qual per a qualsevol filòsof català l'estudi de la història de la filosofia és imprescindible; tercer, perquè la filosofia catalana és aquella que, com en el cas de Fuster, li permet ubicar-se en un espai i en un temps.

Hi ha, en aquest sentit, un doble objectiu: conèixer la filosofia de la pròpia cultura de la manera més rigorosa possible i, també, incorporar aquests autors al propi bagatge intel·lectual. A més, com que l'obra de Jordi Sales és fruit d'un filòsof acadèmic, té una clara vocació pedagògica envers el lector. No debades, aquesta manera de fer també la trobem ben desplegada en un altre dels llibres de l'autor que ara ens ocupa: *La captivitat inadvertida* (2013), el qual ha estat editat per la mateixa editorial Galerada.

El recull de textos, amb pròleg de Josep Monserrat, que té cura de l'edició, i amb epíleg de

Xavier Serra, demostra la constant dedicació de Jordi Sales a la investigació sobre la filosofia a Catalunya i sobre el paper que aquesta ha de tenir en la societat catalana ja que, a banda de fer estudis historiogràfics, a Jordi Sales li interessa aprendre activament. És a dir, reflexionar sobre la filosofia en la Catalunya contemporània amb el suport del bagatge heretat. Tal com va practicar en els anys de docència a la Universitat de Barcelona i com a president de la Societat Catalana de Filosofia.

Jordi Sales sempre ha estat conscient de la manca de continuïtat en la filosofia catalana del segle XX, per motius polítics i institucionals, i ha dit que, per això mateix, cal fer-la amb el màxim rigor i des de baix. Amb visió ampla però sense voler-la fer passar per allò que no ha estat i que no ha pogut ni volgut ser. L'important és la construcció d'un pensament filosòfic ferm dins la cultura catalana i aquest no pot anar acompanyat d'una història de la filosofia ni merament erudita ni ampullosament hagiogràfica.

A més, cal gestar, com bé explica al primer capítol, la possibilitat d'un marc institucional en què tant la història com el pensament filosòfic puguin assentar-se i tenir continuïtat dins la cultura catalana contemporània i fer-se amb seriositat i independència. Això vol dir associacions, universitats, publicacions periòdiques, congressos... Es tracta de tenir ben clar que el passat, el present i el futur són indèstriables i que en qualsevol tradició filosòfica cal continuïtat, diàleg, investigació i reflexió.

Que hom no es pot pensar que comença de zero i que la projecció i el diàleg amb l'exterior i el coneixement històric són dues vies necessàries, sobretot perquè, malgrat que moltes vegades hom pensa que la filosofia catalana ha estat aïllada dins la cultura europea, això no és cert i cal explicar-ho.

ESCRITS SOBRE LA FILOSOFIA CATALANA

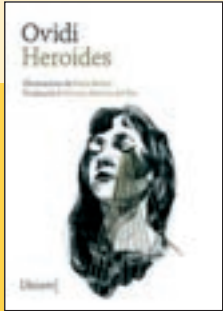
Autor: Jordi Sales Coderch

Editorial: Galerada

Lloc i any d'edició: Cabrera de Mar, 2019

Nombre de pàgines: 208

NOVETATS EDITORIALS

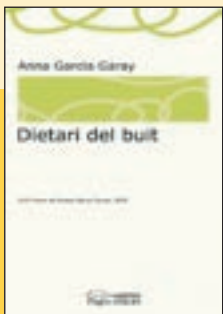
'Heroides'
Ovidi
Univers

Un clàssic per començar l'any. Les *Heroides* són una sèrie de cartes elegíiques que Ovidi va escriure poc abans de ser enviat a l'exili: heroïnes mítiques del cicle homèric, la tragèdia grega i l'Eneida, a les quals s'afegeix una dona real, Safo de Lesbos, es dirigeixen als seus amants per expressar-los els sentiments d'abandó i de dolor.

'El tercer Reich dels somnis'
Charlotte Beradt / Ara Llibres

La periodista Charlotte Beradt va documentar en secret els somnis del seu entorn des del 1933 i els va recopilar en aquest treball: una anàlisi política, no psicoanalítica, sobre els somnis que tenien els alemanys amb l'arribada del nacionalsocialisme al poder. Un document per entendre els efectes del totalitarisme sobre l'inconscient col·lectiu.

'Dietari del buit'
Anna Garcia Garay
Pagès Ed.

Aquest dietari recull les reflexions de l'escriptora Garcia Garay durant el mes de convalescència que va passar tancada a casa i amb l'autonomia limitada. Pretenia "omplir d'alguna manera" el buit físic i emocional que una operació li havia deixat. I plasmar "els estralls" de la malaltia en una dona d'edat mitjana com ella.

'Un bon gos'
Farren Phillips
Babulinka Books

Si es considera bo que un humà faci caca dins de casa, per què es considera dolent que ho faci un gos? Llavors... Qui decideix què és bo? Qui té aquest poder? Pensar per créixer, pensar per ser més lliures. Pensar sobre el bé i el mal amb humor, perquè l'humor ofereix un marc idoni per tractar temes complexos. Un àlbum que obre diàlegs infinits.

'Defensa de la poesia'
Percy Bysshe Shelley
Adesiara Ed.

Els poetes "han abdicat la corona cívica en mans de raonadors i tècnics", però no hi ha dubte que han sigut sempre els legisladors no reconeguts, els promotors de les revolucions del pensament, i que la poesia és una font de saviesa i plaer per a qui vulgui sadollar-se'n. Una defensa de la poesia feta per una de les grans veus poètiques d'avui a Europa.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

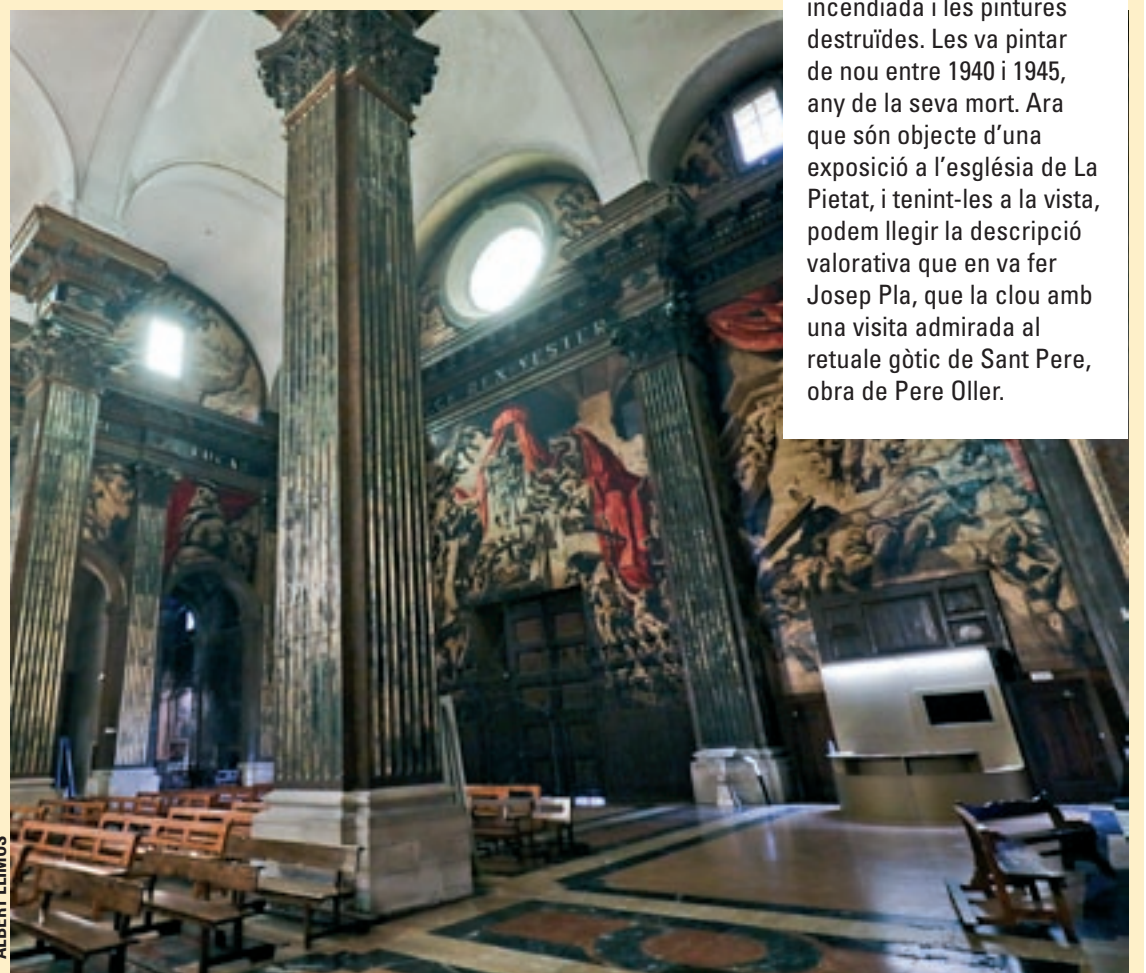
Pintures de Sert

“ A les parets de la catedral hi ha les pintures de Josep Maria Sert. Quan els nostres besnèts les contemplaran quedaran fascinats. Davant aquestes pintures, la nostra generació haurà estat una mica refractària. ¿Què representen aquests homes que pugen i baixen per les parets, fent esforços colossals, amb els bíceps inflats, la mandíbula crispada, les cames rígides, amb una passió pel treball desaforada i enorme? Aquestes pintures són un gran espectacle, una formidable explosió d'art laboral, de constructivitat triomfant. Sert, home àvid, potent, vital –un tipus gegantí–, ha deixat a la catedral de Vic l'essència de la seva concepció del món, el seu ideal d'un art de masses. Si la Humanitat camina cap a les idees que els esdeveniments de cada dia semblen subratllar, els nostres besnèts trobaran en aquesta obra la satisfacció dels seus ideals. La generació contemporània, intoxicada encara per la pintura de cavallet, relativament apassionada pels grans museus, no gaire propícia a l'art social, grandios i ferroviari, entusiasta dels petits museus situats una mica en llocs desavinents, de les col·leccions recòndites, de les peces inoblidables, admirarà com es mereix aquesta enorme obra mural; però, situada a la catedral de Vic, no deixarà pas de visitar el retaule d'alabastre que fou a l'altar major i ara hi és darrera. La visió d'aquest retaule del mestre Joan Oller produeix un efecte sedant, és com passar de l'exaltació i de la febre a la visió tranquil·la i familiar. A Vic tot sembla tendir a compensar-se.”

Josep Pla

AUTOR
Josep Pla
(1898-1981)
OBRA
'Tres guies'
Ed. Destino, 1976
INDRET
Catedral
MUNICIPI
Vic
COMARCA
Osona

El 1893, Josep Maria Sert i Josep Torras i Bages es van conèixer al Cercle Artístic de Sant Lluç, gremi d'artistes catòlics. El 1900, quan el segon ja era bisbe de Vic, li va encarregar la decoració dels grans murs blancs de la catedral. La Primera Guerra Mundial i la mort de l'amic van endarrerir la comesa fins a mitjan dècada dels vint. Durant els fets revolucionaris de 1936 la catedral va ser incendiada i les pintures destruïdes. Les va pintar de nou entre 1940 i 1945, any de la seva mort. Ara que són objecte d'una exposició a l'església de La Pietat, i tenint-les a la vista, podem llegir la descripció valorativa que en va fer Josep Pla, que la clou amb una visita admirada al retaule gòtic de Sant Pere, obra de Pere Oller.

ALBERT LLUMÓS

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

154

LÈXIC

Els sons dels animals (I)

Els animals per comunicar-se emeten sons tant si és amb les ales com amb la boca, la trompa o altres parts corporals. Els humans, observadors de mena, hem imitat aquests sons oralment i per escrit, és el que anomenem **onomatopeies** i, fins i tot, n'hem format paraules (en català, noms i verbs). Vegem-ne algunes.

Començarem amb els animals domèstics. Els gats fan **meu** –abans s'escrivia amb accent obert, ara ja no– i segons el *Diccionari català-valencià-balear* (DCVB) també **miau**. Aquests són els sons imitats, els noms poden ser **miol** o **meu** i el verb originat a partir del primer és **miolar**. D'altra banda, el crit característic del gos és **bub-bub**. Sabem que els gossos **lladren** o **borden** –el segon l'usem més

aviat quan l'animal amenaça–. Els noms resultants d'aquests verbs són **lladruc** i **bordada**. El porc i la truja fan **rony-rony**, el nom és un **gruny** i el verb, **grunyir**. També poden **esgüellar** (nom, **esgüell**), quan fan un xiscl. El cavall i l'egua o l'euga **reni-llen**, fan **hii**, i el nom d'aquest crit és el **renill**.

I encara n'hi ha més: la vaca i el bou **mugeixen**, el nom és un **mugit** i l'onomatopeia, **muuu**. El xai, el be, l'ovella i la cabra **belen**, fan **bels** i la nostra onomatopeia és **beee**; el gall **canta** i el seu **cant** imitat per nosaltres és el **quicquiriquic**. En canvi, la gallina fa **cloc-cloc**, **escataina** o **cloqueja** i del seu so en diem **escataineig** o **cloqueig**; i finalment l'ase i la somera fan **ihò-ihò**, el nom és el **bram** i el verb, **bramar**. Que corri la brama!

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de **vic.ass@cpnl.cat**

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ENGLISH IN A BITE

ANGLÈS

Pinch, a punch, first of the month!

In English it's traditional to say "Pinch, a punch, first of the month" on the first day of a new month, while pinching and punching someone. It said that this originated in medieval Britain, when people thought that witches were real. A pinch of salt would weaken the witch, and a punch would banish her forever.

Every country has its superstitions, but how familiar are you with British superstitions?

CATALÀ

Pessigada i copet de puny! Som a primers de mes!

En anglès és una tradició dir *Pinch, a punch, first of the month* ('pessigada i copet de puny, som a primers de mes') el primer dia d'un mes nou alhora que es pessiga i es dona un copet amb el puny. Es diu l'origen d'aquesta dita que aquesta és a la Gran Bretanya medieval, quan la gent pensava que les bruixes existien. Es creia que un pessic de sal debilitava la bruixa i que un cop de puny la feia desaparèixer per sempre.

Cada país té les seves pròpies supersticions, però coneixes supersticions britàniques?

1	Another saying on the first of the month supposed to bring luck is: a) white rabbits b) brown rabbits
2	What should you never put on a table? a) a bag of shopping b) a new pair of shoes
3	What should you never open indoors? a) a letter b) an umbrella
4	If you spill salt, you should throw some over your left shoulder to a) blind the devil b) keep your family safe
5	It's bad luck to see a magpie on its own. a) true b) false
6	What should you do when you see a magpie? a) walk away from it b) salute it
7	If 13 is the unlucky number, what's the lucky number? a) 5 b) 7
8	It's common to see a horseshoe over a door, but it needs to be the right way up. If it's upside down, what runs out? a) luck b) happiness
9	You hold your breath when you drive past where? a) a hospital b) a cemetery
10	It's unlucky to pass someone where? a) going through a door b) on the stairs

Les solucions de la setmana anterior: *The right order is:* 3, 6, 4, 12, 7, 2, 10, 5, 1, 9, 8, 11

MÚSICA

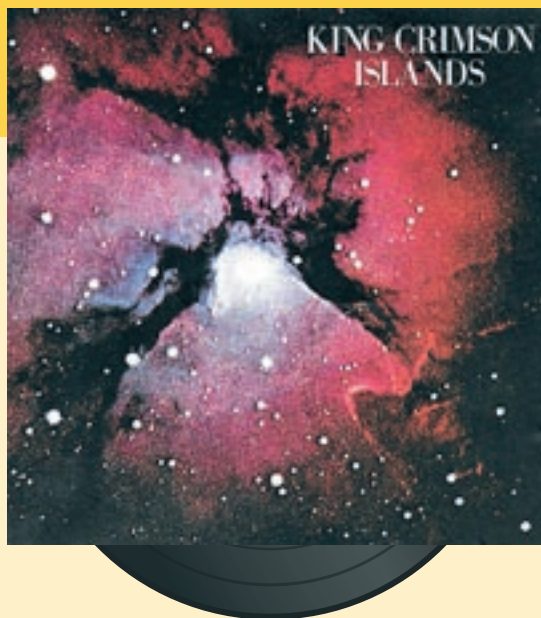
EL CLÀSSIC

Sagi Serra

KING CRIMSON 'Islands'

Virgin Records, 1971

King Crimson no és fàcil d'escoltar, s'ha d'estar predisposat a sentir una música complexa, amb freqüents canvis de ritme, de textures, de paisatges... Feien un estil que algú va dir-ne rock progressiu i dins d'aquesta etiqueta van ser els reis. El grup el van fundar Robert Fripp, multiinstrumentista i líder indiscutible, i Peter Sinfield, autor dels textos, sons rars i dissenyador de tot l'*artwork* del grup tant a l'escenari com als discos. A King Crimson hi han tocat molts músics, alguns puntualment, altres amb permanència variable, altres anaven i venien, com el cas de Bill Bruford, bateria de Yes, o Greg Lake, baixista i guitarrista d'Emerson, Lake & Palmer. De totes maneres, Fripp sempre ha sabut envoltar-se de músics excel·lents. *Islands* tanca la primera etapa del grup, coincideix amb el trencament del binomi artístic Fripp-Sinfield i, per a mi, és el cim,

l'obra mestra que es va començar a gestar el 1969 amb *In the Court of the Crimson King*. A partir d'*Islands*, King Crimson canvia gairebé del tot, des del concepte fins al so. Al disc hi ha sis temes. Cal destacar "Islands", "Ladies of the Road" o "Formentera Lady", tema que va aprofitar Pau Durà per titular la seva pel·lícula ambientada a Formentera amb José Sacristán de protagonista. En un moment de la pel·lícula, Samuel (José Sacristán) i l'amo del bar (Ferran Rañé) *recorden* emocionats com Peter Sinfield va compondre aquesta cançó en aquell bar...

EL TEST David Martos

Primer instrument que vas tocar? El baix elèctric. **Primer grup del qual vas formar part?** Anònimos. **Primer concert en directe.** A la festa major de Sant Julià de Vilatorrada l'any 1990. **Primer disc que et vas comprar?** *Salve* de La Polla Records. **Quants discos tens?** 100, aproximadament. **Salva'n tres.** *It's Alive*, de Ramones; *La canción de Juan Perro*, de Radio Futura, i *Gravado en directo*, d'Eskorbuto. **Grups (o músics) de capçalera.** AC/DC. **Un concert (com a públic) per recordar.** El de Ramones a la sala Zeleste de Barcelona el 1991, quan van gravar *Loco Live*, el seu segon àlbum en directe.

NOTES

Els principals discos que arribaran aquest 2021

La collita discogràfica d'aquest 2021 ve condicionada per la pandèmia, ja que molts llançaments estaven previstos per al 2020 però el coronavirus n'ha ajornat la publicació i acabaran veient la llum aquest any. De l'escena nacional, entre molts d'altres, destacaran els nous treballs de Lildami, El Petit de Cal Eril, Joan Dausà, Oques Grasses, Love Of Lesbian, Beth, Zoo, Roba Estesa o Cesk Freixas. El raper Lildami publicarà el seu nou disc d'estudi a finals d'aquest gener amb el títol *Viatge en espiral*, un treball on ja ha anunciat que hi haurà moltes col·laboracions "sorprenents" i també noves sonoritats. El Petit de Cal Eril (Joan Pons)

també traurà nou disc durant el mes d'abril i, en l'òrbita del pop metafísic, també s'espera el nou treball de Ferran Palau, que es titularà *Parc* i que es publicarà al febrer. Joan Dausà traurà nou disc a la tardor (tot i que, tal com vam informar aquí, l'estrenarà en directe a l'estiu a Empúries) i també s'espera el nou àlbum d'Oques Grasses, Love Of

Lesbian, Zoo, Roba Estesa o el cantautor Cesk Freixas, que publicarà *Memòries* el 2 de març. El 2021 també serà l'any del retorn de Beth i del comiat de Txarango, que discogràficament diran adeu amb la publicació d'*El gran ball*, un disc doble amb versions dels seus clàssics cantades al costat d'altres artistes. I parlant de Txarango, a la primavera també es publicarà *En òrbita*, el segon disc dels osonencs Marcel Lázara (ex-Txarango) i Júlia Arrey. En aquest nou treball s'han centrat a parlar del canvi climàtic i en la gira de presentació que en faran ja han anunciat la presència d'alguns músics de Txarango. Tant de bo no s'hagi de cancel·lar.

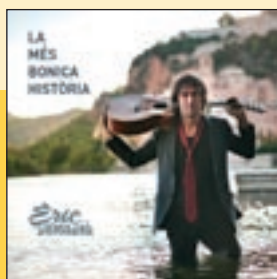
NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

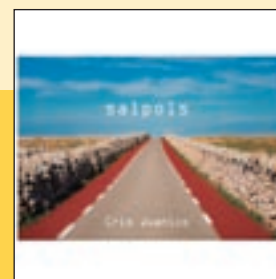
TONA GAFAROT 'El foc, el caliu i la cendra'

La cantant gironina, coneguda per formar part del grup d'havaneres Les Anxovetes, comença l'any publicant el seu segon disc en solitari. L'àlbum és breu però intens. S'enceta amb *Joc en viu* i segueix amb *Ni a Ebay*, una peça on Gafarot critica la manca de valors de la societat actual. Després venen *Plomalls de llumeneta*, una cançó que Gafarot va escriure en homenatge a Llambilles, el seu poble; *Adela*, una espècie de nadala que és el *single* del disc; *La nòria*, i *Ombres dins el bosc*. Sis cançons de pop-folk-indie ideals per escalfar el cor els dies d'hivern.

ÈRIC VINAIXA 'La més bonica història'

Èric Vinaixa és un músic de Miravet que sempre s'ha mogut a mig camí entre el món de la cançó d'autor i el rock. La seva carrera la va encetar liderant el grup de *rock'n'roll* Rodamons, amb qui va editar un parell de discos, i des de 2010 que navega en solitari amb tres referències ja editades. La quarta és *La més bonica història*, un disc rodó on casa a la perfecció la seva ànima de cantautor amb l'esperit rocker que mai l'ha acabat d'abandonar. Si encara no el coneixeu, mulleu-vos a l'Ebre (com fa ell a la portada del disc) i deixeu-vos endur pel corrent. Val la pena.

CRIS JUANICO 'Salpols'

L'exlíder de Ja T'ho Diré continua actiu i va acabar l'any amb un regal per a tots els seus seguidors: un disc amb 13 peces on reinterpreta alguns dels seus temes més coneguts (alguns, com *Si vens* o *L'univers*, ja de l'època amb Ja T'ho Diré). La novetat és, sobretot, en el format i la sonoritat ja que les cançons s'han enregistrat tal com es podien escoltar a la darrera gira: Juanico a la veu i la guitarra, un contrabaix i un violí. I prou. El resultat és un directe *trampa* amb cançons que ja hem sentit abans però que ara sonen més íntimes i despullades.

TECNOLOGIA

Tecnonews

Més tramposos en els escacs en línia per una sèrie televisiva

Si el nom de Beth Harmon no et diu res, és que no ets seguidor de la sèrie televisiva *Gambito de dama*. El personatge central d'aquesta sèrie és una òrfena que despunta en el joc dels escacs a una primerenca edat, i que s'enfronta al llarg de la seva vida i carrera professional com a jugadora d'escacs tant a una forta addicció a l'alcohol i les drogues com al fet de ser una dona independent als Estats Units de mitjans dels anys 50 i la dècada dels 60.

L'èxit d'aquesta producció realitzada per Netflix ha comportat un fenomen gens estrany, però sí curiós: l'increment en el nombre de jugadors d'escacs, tant *offline* (en parts dels Estats Units, els taulers i conjunts del joc s'han esgotat a les botigues) com *online*.

Però si ens fixem en l'increment de jugadors en línia que utilitzen serveis per jugar contra altres rivals humans o contra bots, ens trobem amb un fenomen dins del fenomen: la gent que no vol aprendre a jugar, només vol guanyar.

Segons ens expliquen en la publicació *Business Insider*, en el portal Chess.com, dedicat al noble joc, han detectat un increment en el nombre de jugadors que empren l'ajuda de programes informàtics de joc per realitzar les seves jugades, la qual cosa està explícitament prohibit per les normes de joc net del lloc web.

Aquest passat mes de novembre (la sèrie va començar la

seva emissió a l'octubre d'aquest mateix any), Chess.com va expulsar més jugadors per aquesta pràctica il·lícita que mai abans en la seva història.

Per poder *enxampar* els jugadors que fan trampes, el portal disposa d'un algoritme que, mitjançant intel·ligència artificial, és capaç d'identificar els moviments que tenen grans probabilitats d'haver estat recomanats per un dels bots de joc més populars.

A més, Chess.com també proporciona contendents automatitzats i, fins i tot, disposa d'un bot amb l'estil de joc que practica el personatge de Beth Harmon, de manera que sempre podem dir que hem jugat contra la realment inexistent mestra jugadora d'escacs que protagonitza la sèrie de moda.

GASTRONOMIA

Eva Remolina / AMIC

El pa de motlle

Davant la pregunta de si és més saludable el pa de motlle o el tradicional, la resposta és que sempre ho és el segon, la qual cosa no vol dir que no s'hagi de consumir aquest, sinó simplement que ha de fer-se en menor quantitat. Els grans avantatges del pa de motlle són: que es conserva fresc durant més temps, que es mastega fàcilment (fent-lo més apte per als nens petits i persones grans), que és còmode a l'hora de consumir-lo i que compta amb una gran varietat, tant d'especialitats (llavors, cereals, integrals, blancs, de massa mare, sègol, de llet...) com de formes (rodó, rectangular, en rodanxes, sencer, per a frankfurt, per a hamburgueses, en mitges llunes...). Cal tenir en compte, a més, que el valor nutricional respecte al pa tradicional és molt similar (conté hidrats de carboni, vitamines, en la seva majoria les B així com minerals i fibra). No obstant això, la seva gran diferència radica en la quantitat de greix. I és que en uns 100 grams de pa, hi ha unes 20 calories més en el de motlle, per la qual cosa s'aconsella prendre'n amb cautela, ja que engreixa més. Però per què és així? Bàsicament per tres raons:

- Conté més sucre que el pa normal, la qual cosa li dona un sabor més dolç. Aquest ingredient és necessari per donar més volum a la massa i per millorar-ne la fermentació.

- Conté també major quantitat de sal. Aquesta s'hi afegeix

per allargar-ne la durabilitat, per conservar-lo, tal com es fa amb molts d'altres aliments.

- No ens omple tant l'estómac, per la qual cosa també se n'acaba menjant més. I és un tipus de pa que no sol menjar-se sol, sinó que sempre s'acompanya d'altres productes que al mateix temps per si sols també són d'alt valor calòric, com la crema de cacau, la mantega, la sobrassada o els patés.

Cal tenir en compte, a més, que sol contenir traces d'ou o altres additius que poden causar intolerància a determinades persones, per la qual cosa sempre cal fixar-se molt bé en la informació que proporciona l'etiquetatge.

Malgrat tot això, tal com afirma el Ministeri de Sanitat i Consum, no és un pa dolent que hagi de descartar-se, sinó que simplement és un pa que cal incloure'l amb més moderació en la nostra dieta habitual.

ALEGRIA INTERIOR

Antoni Lacueva / antoni@mindfulness-barcelona.com

'Mindfulness' i felicitat a la feina (2)

El mes passat vam començar parlant de com Sharon Salzberg ens explica la felicitat autèntica a la feina a través d'una publicació on relaciona vuit pilars per aconseguir-ho. A continuació relacionem els quatre últims.

Comunicació i connexió

Entendre que tot el que fem i diem pot establir una connexió o un distanciament posterior.

La capacitat de connectar-nos amb els nostres companys (a través de la comunicació hàbil i altres mitjans) és primordial per ser feliç a la feina. És més, hi ha un vincle vital entre la bona comunicació, el mostrar-se des de l'autenticitat i la integritat. El present que estiguis, l'hàbil que siguis per gestionar els teus propis estats emocionals, així com les relacions complexes i matisades, és essencial per realitzar la teva feina.

Integritat

Portar els teus valors ètics més profunds al lloc de treball.

La integritat és el sisè pilar de la felicitat en el lloc de treball.

La integritat en el context de la feina significa conservar un sentit de totalitat i honestat en el treball, alineant els nostres actes a la feina amb els nostres propis valors i principis centrals. Respectar i fer-nos respectar.

Sense una base d'integritat és impossible sentir-nos bé amb nosaltres mateixos o amb respecte al

que fem per guanyar-nos la vida. Quan la feina difereix del nostre sentit de justícia o bondat, o tots dos, segur que ens sentirem malament.

Quan la nostra ètica queda compromesa o es posa en dubte el nostre caràcter, la nostra resposta és insatisfacció i malestar.

Importància

Infondre a la teva feina la rellevància de les teves pròpies metes personals.

En essència, el significat de la feina és subjectiu, contextual i fluid. Solem orientar el treball en diferents direccions.

Ho fem per una posició o per un sou? Identifiquem la nostra feina com una professió? Ens apassiona el que fem?

Depenent del que predomini en els motius pels quals treballem, variaran els aspectes que ens satisfan.

Consciència plena oberta

La capacitat per veure la perspectiva general i no reprimir-se per les limitacions autoimposades.

La consciència oberta fa a la nostra capacitat d'observar les condicions com són i sense sentir la neces-

sitat de canviar-les reactivament. La capacitat de romandre còmodament en el moment present sense importar les seves imperfeccions és el fonament de la felicitat autèntica.

L'acceptació comporta el final del conflicte. El cessament del conflicte comporta la claredat de propòsit i visió, el que comporta, al seu torn, l'acció hàbil.

Això no és cap dogma, és només un plantejament que pots explorar, hi estaràs d'acord o no. Adonar-te de si per a tu constitueix també elements de felicitat a la feina o poden ser obstacles que al reconèixer-los pots transformar en oportunitats de millora.

Bona feina!

Antoni Lacueva, president de l'Associació Professional d'Instructors de Mindfulness-MBSR

L'HORÒSCOP

Roser Bona

Del 08-01-2021 al 14-01-2021

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Et reafirmes amb contundència amb els que dubten de tu. Compte amb l'excés de vehemència, que pot desestabilitzar el teu món interior. Vigila la dieta i menja més lentament.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Mart a Taure dona l'empenta necessària per lidiar amb els teus assumptes, sobretot pel que fa al sector laboral, però vigila perquè també pot inclinar a la precipitació.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Mart a Casa XII inclina a nits agitada. Pots sentir-te inquiet pensant massa. Practicar esport pot fer-te descansar millor. Et proposen un projecte en comú que et satisfà.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Els nens poden ser protagonistes en aquests dies. Et retrobes amb antics companys d'escola. Mart a XI pot portar un malentès amb una amistat. Cal deixar les coses clares.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

L'aspecte del Sol amb Neptú porta una dosi de sensibilitat i inclina a viure una experiència paranormal o miraculosa. A la feina pots viure un enamorament correspost.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Per poder assolir un projecte laboral, et veus obligat a seguir formant-te, tot i que potser no disposes de massa temps lliure. Venus a la Casa V inclina a l'enamorament.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Una persona de la família necessita ajuda i no dubtes a fer el possible. Els fills et regalen bons moments. Un amor del passat, que ara viu lluny, et trobarà a la xarxa.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Mart per la Casa VII activa el sector dels altres. Vigila amb les discussions acalorades. Si no tens parella, pots començar a cercar candidats. Sospeces fer mudança.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

El sector laboral pot ser un camp de batalla per excés de feina o perquè hagi de lidiar amb persones difícils. T'anirà bé la desconnexió, amb meditació/ioga. Tot passarà.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Venus al teu signe actua com un protector. Si passes una època de dolors o molèsties, pots veure't alleugerit. Augmenta el teu atractiu personal i surten pretendents.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Mercuri al teu signe inclina al moviment físic i mental. Sortiràs a caminar o a córrer, ja que ho sentiràs com una obligació. Notícies que arriben via e-mail o WhatsApp.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Força moviment al teu món intern. Possiblement vius una etapa de canvis tant externs com interns. Millors al sector professional i nous contactes entren a la teva vida.

CINEMES

EL PADRE

Regne Unit 2020. Dir. Florian Zeller. Amb Anthony Hopkins i Olivia Colman. Drama. Anthony, un home de 80 anys mordaç, una mica entremaliat i que tossudament ha decidit viure sol, rebutja tots i cadascun dels cuidadors que la seva filla Anne intenta contractar perquè l'ajudin a casa. Anne està desesperada perquè ja no pot visitar-lo diàriament i sent que la ment del seu pare comença a fallar i es desconnecta cada vegada més de la realitat. En les anades i tornades dels seus records, què podrà recordar de la seva pròpia identitat amb el pas del temps? Anne pateix la gradual pèrdua del pare a mesura que la seva ment es deteriora, però ella no té dret a viure també la seva pròpia vida?

HASTA EL CIELO

Espanya 2020. Dir. Daniel Calparsoro. Amb Miguel Herrán, Luis Tosar i Carolina Yuste. Thriller. El dia que Àngel va parlar amb Estrella en aquella discoteca, la seva vida va canviar per sempre. Després d'una baralla amb Poli, la possessiva parella de la noia, aquest l'ànima a unir-se a una banda d'atracadors que té en escac tota la policia de Madrid. Àngel comença a escalar ràpidament en una piràmide d'atracaments, diner negre, negocis tèrbols i advocats corruptes que el portaran a ser acorralat per Duque,

un incansable detectiu. Desobeint els consells de la seva gent, Àngel aconsegueix ascendir fins a convertir-se en el protegit de Rogelio, un dels tipus que controla el mercat negre de la ciutat. Amb aquest i Sole, filla del capo, Àngel descobrirà que el preu del poder és alt i que aviat haurà de decidir entre el seu futur com a atracador i l'amor de la seva vida, Estrella.

LA ÚLTIMA GRAN ESTAFA

EUA 2020. Dir. George Gallo. Amb Robert de Niro, Morgan Freeman i Tomy Lee Jones. Comèdia. Max Barber és un productor de cinema de Hollywood de sèrie B. Després del fracàs de la seva última pel·lícula, necessita trobar un nou projecte que li permeti pagar el deute amb un cap de la màfia local. Decideix emprendre la producció d'una pel·lícula amb escenes d'acció d'alt risc, amb la finalitat de provocar la mort del seu actor protagonista, poder cobrar l'altíssima assegurança i així solucionar definitivament els seus problemes econòmics. L'actor triat és Duke Montana, una vella estrella deprimida amb problemes amb la beguda: el blanc perfecte per als plans de Max. No obstant això, els dies de rodatge van passant però Max no aconsegueix el seu propòsit, de manera que sotmet Duke a reptes cada vegada més perillosos. Paradoxalment, mentre Duke va sobrevivint escena rere escena, Max,

inconscientment, està rodant la millor pel·lícula de la seva carrera.

LOS CROODS 2: UNA NUEVA ERA

EUA 2020. Dir. Joel Crawford. Animació. Obligats a partir a la recerca d'un nou lloc on viure, la primera família prehistòrica s'aventura a explorar el món amb l'objectiu de localitzar un lloc més segur al qual anomenar llar. Però quan troben un idíl·lic paradís emmurallat, aquest amaga una sorpresa: hi ha una altra família que ja viu allí, els Masmajor, que van un parell de passos davant dels Croods en l'escala evolutiva. I quan els reben com els seus primers convidats, no triguen a sorgir tensions entre ells. Quan tot sembla perdut, una nova amenaça embarca les dues famílies en una aventura èpica més enllà de la seguretat de la muralla.

MANUAL DE LA BUENA ESPOSA

França 2020. Dir. Martin Provost. Amb Juliette Binoche i Yolande Moreau. Comèdia. Paulette Van Der Beck i el seu marit dirigeixen una escola per a mestresses

de casa. La seva missió és formar adolescents perquè es converteixin en les esposes perfectes. Després de la sobtada mort del seu marit, Paulette descobreix que l'escola s'està enfonsant. El maig de 1968 es comença a qüestionar les seves creences. Reunida amb el seu primer amor, André, i amb l'ajuda de la seva excèntrica germanastra Gilberte i l'estricta monja Marie-Thérèse, Paulette uneix forces amb les seves alumnes per superar el seu estat de supressió i convertir-se en dones alliberades.

MI AMIGO PONY

França 2020. Dir. Nicolas Vanier. Amb François Cluzet i Julie Gayet. Aventures. Cécile, de 10 anys, es trasllada al sud de França amb la seva mare, Louise. La integració amb els altres nens del poble no és fàcil. Quan un circ ambulat s'instal·la a la porta del costat, Cécile descobreix que estan maltractant Poly, el poni estrella, i decideix protegir-lo i organitzar la seva fugida. Perseguit per Brancalou, l'inquietant director del circ, i el misteriós Victor, Cécile i Poly s'embarquen en una carrera plena d'obstacles, un veritable viatge iniciàtic i una increïble història d'amistat.

SAINT MAUD

Regne Unit 2019. Dir. Rose Glass. Amb Jennifer Ehle i Morfydd Clark. Terror.

Maud és una jove infermera que, després d'un fosc trauma, es torna devota de la fe cristiana. Quan comença a treballar cuidant Amanda, una ballarina jubilada malalta de càncer, la fe de Maud li inspira una obsessiva convicció que ha de salvar l'ànima del seu pacient de la condemna eterna... sigui quin sigui el cost.

SALVAJE

EUA 2020. Dir. Derrick Borte. Amb Russell Crowe i Caren Pistorius. Thriller. Tom és un home per al qual la vida ha perdut completament el sentit. En ple col·lapse mental, es creua a la carretera amb Rachel, una dona que porta el seu fill al col·legi i que, nerviosa pel trànsit que hi ha, toca el clàxon per recriminar a Tom que no arrenqui el cotxe en un semàfor. Després d'això, comença una discussió en la qual Rachel es nega a disculpar-se i que desemboca en una terrible persecució de l'home cap a la dona. Tom, convertit en el pitjor malson de la jove, persegueix i assetja sense descans a tots els afins de Rachel, arribant a uns límits que ella mai podria haver imaginat.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	La primera Navidad	17.00 i 20.00	17.00 i 20.00	17.00 i 20.00	-
RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	El verano que vivimos	-	19.30	19.30	19.30
	El cavaller del drac	-	-	17.00	-
TORELLÓ		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
El Casal	Uno para todos	-	-	-	19.30 (Cicle Gaudí)
VIC		Divendres, dissabte i diumenge		De dilluns dijous	
Sucre	Salvaje	11.45 (dg.), 15.35, 17.55 i 20.15		17.55 i 20.15	
	Manual de la buena esposa	15.35, 16.35 i 20.00		18.20 i 20.00	
	Salvaje (VOSE)	-		19.50	
	La última gran estafa	11.40 (dg.), 15.50, 18.00 i 20.00		17.50 i 20.00	
	Mi amigo pony	11.35 (dg.), 15.50 i 17.20		17.20	
	Los Croods 2: una nueva era	11.30 (dg.), 13.40 (ds. i dg.), 16.00 i 17.45		17.45	
	Els Croods 2: una nova era	11.50 (ds. i dg.), 16.20 i 18.10		18.10	
	Saint Maud	15.00		20.15	
	El padre	18.30 i 20.20		19.50	
	Wonder Woman 1984	11.30 (dg.), 17.30 i 19.15		19.15	

Hasta el cielo	17.30 i 19.40	17.30
Terra de telers	19.50	19.50
En guerra con mi abuelo	11.35 (dg.) i 13.10	17.40
El verano que vivimos	19.45	-
Trolls 2: Gira Mundial	11.25 (ds.) i 11.45 (dg.)	-

VIC		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts
L'Atlàntida	Kirikú i la bruixa	-	-	17.00 (Cineclub Xic)	-
	Capharnaüm	-	-	-	20.00 (Cineclub Vic)

CARDEDEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
L'Esbarjo	Beginning	20.00	20.00	19.00	-
	Madame Curie	-	-	-	20.00

LA GARRIGA		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Alhambra	Els Croods 2: una nova era	16.00	16.00	16.00	-
	La última gran estafa	20.00	17.45	17.45 (VOSE)	18.30
	Josep	-	19.45	-	17.00
	Terra de telers	17.45	-	19.45	-
	My mexican Bretzel	-	-	-	20.30

GRANOLLERS	De divendres a dijous (de divendres a diumenge matinal)	
Ocine	La última gran estafa	11.45 i 16.00 / 20.00
	Wonder Woman 1984	18.00 / 17.15 / 18.45
	Los Croods 2 (...) (Atmos)	11.30, 15.45, 17.45 i 19.45
	Wonder Woman 1984 (Atmos)	11.30, 16.30 i 19.30
	Salvaje	12.00, 15.45 i 19.45 / 18.15
	Hasta el cielo	17.30 / 12.00, 16.00 i 18.15 / 19.45
	Mi amigo pony	11.30 i 16.15
	El verano que vivimos	20.00
	Terra de telers	11.45
	Perfumes	15.30 / 20.00
	El pequeño vampiro	17.30 / 12.00 i 16.00
	Los Croods 2: una nueva era	18.30 / 12.00, 16.15 i 18.15
	Deseando amar	20.20
	Saint Maud	20.30
	En guerra con mi abuelo	20.10 / 18.00
	Las brujas de Roald Dahl	11.45
	Otra vuelta de tuerca	15.30
	Trolls 2: Gira Mundial	12.00 i 17.00
	El padre	17.45 / 12.00 i 16.00

GRANOLLERS		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts
Cinema Edison	Josep	19.00 (VOSE)	18.00 (VOSE)	19.00 (VOSE)	-
	Les 7 caixes	-	-	-	20.00 (documental)

SANT CELONI		Divendres a diumenge	Dimecres
Ocine	Mi amigo pony	15.45	17.45
	Los Croods 2: una nueva era	16.30, 17.45 i 18.30	17.45 i 18.30
	Hasta el cielo	18.00 i 19.45	19.45
	Saint Maud	20.30	20.30
	Wonder Woman 1984	15.45 i 18.45	18.45
	Salvaje	16.15, 18.15 i 20.15	18.15 i 20.15
	En guerra con mi abuelo	16.00 i 20.15	19.45

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Salvany

'Radioactive'

De Marjane Satrapi

Instructiu i pedagògic aquest *biopic* de Madame Curie, que pel títol presagiarà més la història d'un superheroi que la de la genial dona investigadora que va descobrir la radioactivitat. Film, de tota manera, pla, que vibra de tant en tant amb les seves proclames feministes. Amb alguna sortida de via però amb naturalitat, Marjane Satrapi (dibuixant de còmics en blanc i negre) intenta trencar la gèlida personalitat de la científica sense aconseguir-ho i mereixeria un film més gloriós atès el seu mundialment útil descobriment.

Partint de la seva malaltia terminal, recorda la seva relació amb Pierre Curie, la seva mort, els seus amors de laboratori i la seva lluita ja contra el càncer, en els 50 amb nens. Sí que aconsegueix sense massa afectació narrar les topades de la inculta societat, especialment la universitària que l'envoltava, amb la iniciadora de la física moderna. La magnífica Rosamund Pike, amb la seva interpretació, amaga

potser l'excessiva aportació de curts *flash backs* a la narrativa glamurosa tot i que superficial i amb uns diàlegs que semblen extrets d'un llibre de text de sisè.

El guió és del televisiu Jack Thorne. El film explica la història real de Marie Sklodowska Curie i els seus dos premis Nobel que anava a canviar el nostre univers global. Descobrint elements radioactius, aviat es va confirmar que la seva investigació es podria aplicar a la medicina contribuint a la curació de milions de vides. També a la comunitat científica, però amb el dubte existencial, que també va tenir Einstein, que amb les proves atòmiques dels EUA a Nevada el 1961, en temps de guerra, les massacres podien ser de mil dimonis.

Sam Riley, Anya Taylor Joy, Aneurin Barnard, Simon Russell Beale, Jonathan Aris o Indica Watson són altres actors que no van participar en anteriors *Marie Curie*: 2016, 2014, 1997, 1977, 1943, 1956 i 1919.

OFERTA CULTURAL

V. Bigas / T. Terradas

LORENZO DUASO

Concert de Cap d'Any a Vic amb l'Orquestra Simfònica del Vallès

'Festival de valsos i danses', amb l'Orquestra Simfònica del Vallès. L'Atlàntida, Vic. Divendres, 8 de gener, 20h.

El tradicional concert de Cap d'Any de L'Atlàntida en aquesta ocasió es farà aquest divendres amb la presència de l'Orquestra Simfònica del Vallès sota la direcció de Xavier Puig. El repertori l'integraran valsos i danses de la família Strauss i també obres de grans compositors catalans com Manent, Vives o Toldrà. Algunes d'elles comptaran amb la intervenció de la soprano Júlia Farrés.

Lu Rois arriba a Sant Esteve

Lu Rois presenta 'Microcosmos'. 5è Cicle Musical del Baix Montseny 'Amb empremta d'Autor'. Teatre Pare Casals, Sant Esteve de Palautordera. Dissabte, 9 de gener, 19h.

La compositora, pianista i cantant de Sabadell presentarà el seu nou disc, *Microcosmos*, un treball que gravita sobre la maternitat en totes les seves cares.

La Tresca i la Verdesca, a Roda

'Per un instant', amb La Tresca i la Verdesca i Xirriquiteu-la Teatre. Teatre Eliseu de Roda de Ter. Diumenge, 10 de gener, 11.30h.

El grup de música infantil La Tresca i la Verdesca i Xirriquiteu-la Teatre s'han unit en aquest espectacle familiar.

CINECLUB

CINECLUB VIC
12 de gener, 20h
L'Atlàntida
VO subtitulada

'Capharnaüm'

Líban-EUA-França, 2018. Dir.: Nadine Labaki. En Zain, un nen de 12 anys, es presenta davant del jutge a Beirut. Vol denunciar els seus pares per haver-lo portat al món. La seva curta vida no ha estat precisament fàcil, intentant sobreviure al carrer i amb uns pares que no li han demostrat mai el seu amor ni a ell ni als seus germans. Una faula contemporània que denuncia la situació dels infants al Líban.

AC GRANOLLERS
8 i 10 de gener, 19h
9 de gener, 18h
Cinema Edison

'Josep'

França, 2020. Dir.: Aurel. Pel·lícula d'animació amb música de Sílvia Pérez Cruz. Aclaparat per l'onada de republicans que fugen de la dictadura de Franco el febrer de 1939, el govern francès opta per confinar els espanyols en camps de concentració. En un d'aquells camps, fan amistat dos homes separats per aquell filferro espinós. Un d'ells és el dibuixant Josep Bartoli.

ALTER CINEMA
14 de gener, 19.30h
Cinema El Casal
Torelló

'Uno para todos'

Espanya, 2020. Dir.: David Iundain. David Verdager interpreta un professor interí que assumeix la tasca de ser el tutor d'una classe de sisè de Primària en un poble que li és completament desconegut. Quan descobreix que ha de reintegrar un alumne malalt a l'aula, es troba amb un problema inesperat: gairebé cap dels seus companys i companyes volen que torni a classe.

El periodisme que t'acompanya

EL 9 NOU.CAT

9MAGAZIN.CAT

